

Motion till riksdagen 2025/26:1250

av **Denis Begic (S)**

Åtgärder för att motverka ungas droganvändning – fokus på glädje, stöd och uthålliga insatser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas en nationell inriktning för det förebyggande arbetet mot ungas droganvändning enligt motiveringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att motverka ungas droganvändning handlar om att göra det roliga mer tillgängligt, stödet närmare och insatserna uthålliga.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) visar i sin rapport 2025 att ungdomar i årskurs 9 och gymnasiets årskurs 2 framför allt använder alkohol, cannabis och psykedelika för att förstärka positiva känslor. De vill ha roligt och vara sociala. En del använder också droger för att hantera oro eller nedstämdhet. Omkring 16 procent av pojkarna och 14 procent av flickorna i gymnasiets årskurs 2 har någon gång använt narkotika.

Denna motivbild skiljer sig från den traditionella föreställningen om grupstryck. Förebyggande arbete måste därför riktas mot det som faktiskt driver bruket: glädje, gemenskap och känsloreglering – snarare än skrämsel eller enbart repressiva insatser. Forskning och europeiska riktlinjer visar att långsiktiga, interaktiva och relationsbaserade insatser ger störst effekt.

För att motverka ungas droganvändning bör följande åtgärder prioriteras:

- Håll fritidsgårdar och kultur- och idrottsaktiviteter öppna längre med utbildad personal och ungas delaktighet i planering.
- Säkerställ att skolbaserade program är evidensbaserade och innehåller både livskunskap och sociala färdigheter, inte enbart information.

- Samlokalisera elevhälsa och ungdomsmottagningar nära skolor och fritidsverksamheter för att ge lågröskelstöd.
- Utveckla föräldrastöd med korta träffar och praktiska verktyg kring gränssättning, fester och sociala medier.
- Förstärk samverkan mellan skola, socialtjänst, fältare och polis, inklusive på sociala medier, för att minska tillgång och langning.

Denis Begic (S)